

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NAM CẦN THƠ**

**BÁO CÁO TỔNG KẾT
ĐỀ TÀI NGHIÊN CỨU KHOA HỌC CẤP CƠ SỞ**

**KHẢO SÁT ĐẶC ĐIỂM SỬ DỤNG KHÁNG SINH
TẠI KHOA KHÁM BỆNH, BỆNH VIỆN ĐẠI HỌC
NAM CẦN THƠ NĂM 2024**

**Chủ nhiệm đề tài: TRẦN THỊ NGỌC NHI
GVHD: ThS.DS. VÕ DUY NHÀN**

Cần Thơ, tháng 7 năm 2025

**BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NAM CẦN THƠ**

**BÁO CÁO TỔNG KẾT
ĐỀ TÀI NGHIÊN CỨU KHOA HỌC CẤP CƠ SỞ**

**KHẢO SÁT ĐẶC ĐIỂM SỬ DỤNG KHÁNG SINH
TẠI KHOA KHÁM BỆNH, BỆNH VIỆN ĐẠI HỌC
NAM CẦN THƠ NĂM 2024**

**Chủ nhiệm đề tài: TRẦN THỊ NGỌC NHI
GVHD: ThS.DS. VÕ DUY NHÀN**

Cần Thơ, tháng 7 năm 2025

**DANH SÁCH NHỮNG THÀNH VIÊN THAM GIA NGHIÊN CỨU
ĐỀ TÀI VÀ ĐƠN VỊ PHỐI HỢP CHÍNH**

STT	Họ và tên	Chuyên môn	Đơn vị	Nhiệm vụ
1	Trần Thị Ngọc Nhi	Sinh viên Dược học	Khoa Dược Trường ĐH Nam Cần Thơ	Chủ nhiệm
2	ThS.DS. Võ Duy Nhân	Dược học	Khoa Dược Trường ĐH Nam Cần Thơ	Cố vấn khoa học
3	Các sinh viên cùng chuyên ngành, lĩnh vực nghiên cứu		Trường ĐH Nam Cần Thơ	Cộng tác viên

MỤC LỤC

MỤC LỤC	i
DANH SÁCH BẢNG.....	iii
DANH SÁCH HÌNH.....	iv
DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT	v
TÓM LƯỢC	vi
PHẦN 1: MỞ ĐẦU.....	1
1.1 TỔNG QUAN TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU THUỘC LĨNH VỰC ĐỀ TÀI Ở TRONG VÀ NGOÀI NƯỚC.....	1
1.1.1 Đại cương về kháng sinh	1
1.1.2 Tổng quan về đề kháng kháng sinh	7
1.1.3 Tổng quan về tương tác thuốc.....	9
1.1.4 Các nghiên cứu về sử dụng kháng sinh trong và ngoài nước	13
1.1.5 Giới thiệu tổng quan về Bệnh viện Đại học Nam Cần Thơ.....	15
1.2 Ý NGHĨA KHOA HỌC VÀ TÍNH CẤP THIẾT	15
1.3 MỤC TIÊU NGHIÊN CỨU.....	16
1.4 NỘI DUNG NGHIÊN CỨU	16
1.5 ĐỐI TƯỢNG VÀ PHẠM VI NGHIÊN CỨU	17
PHẦN 2: PHƯƠNG PHÁP VÀ PHƯƠNG TIỆN	18
2.1 PHƯƠNG TIỆN NGHIÊN CỨU	18
2.2 PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	18
2.2.1 Thiết kế nghiên cứu	18
2.2.2 Cỡ mẫu.....	18
2.2.3 Nội dung nghiên cứu	19
2.2.4 Phương pháp thu thập số liệu.....	25
2.2.5 Phương pháp xử lý số liệu nghiên cứu	26
2.3 VẤN ĐỀ Y ĐỨC TRONG NGHIÊN CỨU KHOA HỌC.....	26
PHẦN 3: KẾT QUẢ VÀ THẢO LUẬN	27
3.1 KẾT QUẢ.....	27

3.1.1 Đặc điểm đối tượng nghiên cứu	27
3.1.2 Đặc điểm sử dụng kháng sinh.....	30
3.1.3 Đặc điểm tương tác thuốc	37
3.2 THẢO LUẬN	41
3.2.1 Đặc điểm đối tượng nghiên cứu	41
3.2.2 Đặc điểm sử dụng kháng sinh	44
3.2.3 Đặc điểm tương tác thuốc	47
PHẦN 4: KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	51
4.1 KẾT LUẬN	51
4.2 KIẾN NGHỊ.....	52
TÀI LIỆU THAM KHẢO	53
PHỤ LỤC A	

DANH SÁCH BẢNG

Bảng 1.1 Một số CSDL tra cứu tương tác thuốc.....	11
Bảng 1.2 Phân loại mức độ tương tác trong Drugs.com	12
Bảng 1.3 Phân loại mức độ tương tác trong Medscape.....	12
Bảng 3.1 Đặc điểm nhóm tuổi của đối tượng nghiên cứu	27
Bảng 3.2 Đặc điểm nhiễm khuẩn của đối tượng nghiên cứu (n= 400)	28
Bảng 3.3 Đặc điểm bệnh mắc kèm của đối tượng nghiên cứu	28
Bảng 3.4 Đặc điểm bệnh mắc kèm của đối tượng nghiên cứu (n= 400).....	29
Bảng 3.5 Đặc điểm số bệnh mắc kèm của đối tượng nghiên cứu.....	29
Bảng 3.6 Đặc điểm số thuốc được kê trong đơn.....	30
Bảng 3.7 Đặc điểm đường dùng thuốc.....	30
Bảng 3.8 Đặc điểm nhóm kháng sinh.....	31
Bảng 3.9 Đặc điểm các hoạt chất kháng sinh	32
Bảng 3.10 Đặc điểm hoạt chất nhóm kháng sinh trong phác đồ đơn trị	34
Bảng 3.11 Đặc điểm nhóm thuốc kháng sinh trong phác đồ phối hợp	35
Bảng 3.12 Đặc điểm hoạt chất nhóm kháng sinh dùng trong phác đồ phối hợp	35
Bảng 3.13 Tỷ lệ đơn thuốc có tương tác thuốc	37
Bảng 3.14 Đặc điểm số cặp tương tác thuốc trong đơn.....	37
Bảng 3.15 Đặc điểm tỷ lệ tương tác thuốc có trong đơn.....	38
Bảng 3.16 Tỷ lệ cặp tương tác thuốc mức độ nghiêm trọng theo Drugs.com.....	38
Bảng 3.17 Tỷ lệ cặp tương tác thuốc mức độ trung bình theo Drugs.com.....	39
Bảng 3.18 Tỷ lệ cặp tương tác thuốc mức độ theo dõi chặt chẽ theo Medscape.....	40

DANH SÁCH HÌNH

Hình 2.1 Sơ đồ nghiên cứu	26
Hình 3.1 Đặc điểm giới tính của đối tượng nghiên cứu	27
Hình 3.2 Biểu đồ số ngày dùng thuốc của bệnh nhân trong mẫu nghiên cứu	31
Hình 3.3 Đặc điểm phác đồ kháng sinh được sử dụng.....	33
Hình 3.4 Đặc điểm nhóm thuốc kháng sinh trong phác đồ đơn trị	33

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

Ký hiệu	Chữ viết đầy đủ
ADR:	Adverse Drug Reaction.
AMR:	Antimicrobial resistance.
CSDL:	Cơ sở dữ liệu.
DDD:	Defined Daily Dose.
DDI:	Drug – Drug Interactions.
EMA:	The European Medicines Agency.
ICD 10:	International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems 10th Revision.
MRSA:	Methicillin – Resistant Staphylococcus aureus.
MSSA:	Methicillin – Susceptible Staphylococcus Aureus.
STT:	Số thứ tự.
VRE:	Vancomycin – resistant Enterococci.
WHO:	World Health Organization.
YNLS:	Ý nghĩa lâm sàng.

TÓM LƯỢC

KHẢO SÁT ĐẶC ĐIỂM SỬ DỤNG KHÁNG SINH TẠI KHOA KHÁM BỆNH, BỆNH VIỆN ĐẠI HỌC NAM CẦN THƠ NĂM 2024

Đặt vấn đề: *Thực trạng sử dụng kháng sinh chưa phù hợp tại tuyến điều trị ngoại trú đang góp phần làm gia tăng tình trạng kháng thuốc, từ đó đặt ra yêu cầu cấp thiết về tăng cường công tác giám sát và cải thiện thực hành kê đơn trong hệ thống y tế.* **Mục tiêu nghiên cứu:** *Khảo sát đặc điểm sử dụng kháng sinh và xác định tỷ lệ tương tác thuốc có ý nghĩa lâm sàng tại khoa Khám bệnh, Bệnh viện Đại học Nam Cần Thơ năm 2024.* **Đối tượng và phương pháp nghiên cứu:** *Nghiên cứu mô tả cắt ngang trên 400 đơn thuốc ngoại trú có sử dụng kháng sinh, thu thập từ 01/01 – 31/12/2024. Tương tác thuốc được đánh giá bằng cơ sở dữ liệu Drugs.com và Medscape.* **Kết quả:** *73,5% bệnh nhân trong nghiên cứu ≤ 60 tuổi và 78% có bệnh mắc kèm, chủ yếu thuộc nhóm tiêu hóa. Phác đồ đơn trị chiếm 77,25%, phổ biến nhất là amoxicillin và acid clavulanic (50,81%). Đường uống được sử dụng chiếm (95,72%) và thời gian điều trị đa số ≤ 7 ngày (91,04%). Có 17,5% đơn thuốc ghi nhận tương tác thuốc có ý nghĩa lâm sàng, phần lớn liên quan đến ciprofloxacin kết hợp với methylprednisolon hoặc ibuprofen. Nghiên cứu góp phần cung cấp dữ liệu thực tiễn về xu hướng sử dụng và kê đơn kháng sinh hiện nay, là cơ sở quan trọng hỗ trợ nâng cao chất lượng điều trị, tối ưu hóa sử dụng thuốc và giảm thiểu nguy cơ kháng thuốc tại cơ sở y tế.*

ABSTRACT

SURVEY ON THE CHARACTERISTICS OF ANTIBIOTIC USE AT THE OUTPATIENT DEPARTMENT, NAM CAN THO MEDICAL CENTER IN 2024

Introduction: *The inappropriate use of antibiotics in outpatient treatment settings contributes to the rise of antimicrobial resistance, highlighting the urgent need for enhanced surveillance and improved prescribing practices across the healthcare system.* **Objective:** *To investigate the characteristics of antibiotic use and identify the prevalence of clinically significant drug interactions at the Outpatient Department of Nam Can Tho University Hospital in 2024.* **Subjects and Methods:** *A cross-sectional descriptive study was conducted on 400 outpatient prescriptions containing antibiotics, collected from January 1 to December 31, 2024. Drug interactions were assessed using the Drugs.com and Medscape databases.* **Results:** *Among the study population, 73.5% of patients were aged ≤ 60 years and 78% had comorbidities, mostly related to the gastrointestinal system. Monotherapy accounted for 77.25% of treatments, with amoxicillin and acid clavulanic being the most frequently prescribed agent (50.81%). Oral administration accounted for (95.72%), and treatment duration was mostly ≤ 7 days (91.04%). Clinically significant drug interactions were identified in 17.5% of prescriptions, most commonly involving ciprofloxacin in combination with either methylprednisolone or ibuprofen. This study contributes practical data on current trends in antibiotic prescribing, providing an important basis for improving treatment quality, optimizing medication use, and reducing antibiotic resistance in healthcare settings.*